

**RAPORT DE ACTIVITATE
AL DIVIZIEI DE ISTORIA TEHNICII
din cadrul
COMITETULUI ROMÂN DE ISTORIA ȘI FILOSOFIA ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII (CRIFST)
ACADEMIA ROMÂNĂ**

pentru perioada iunie 2018 – aprilie 2022

A. Structura DIT-CRIFST

Divizia de Istoria Tehnicii, structură din compunerea Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii, are rolul stabilit de Prezidiul Academiei Române de a scoate în evidență rezultatele remarcabile ale științei și, cu deosebire, tehnicii românești.

Înființată în anul 1992, DIT a pornit în anul 2018 cu o conducere nouă și un număr de 13 membri titulari, 18 membri asociați și 2 colaboratori, precum și doi membri ai Academiei Române – în total, 35 de membri.

Pe durata acestor 4 ani, DIT a întâmpinat, ca noi toți de altfel, probleme datorate situației sanitare generale. Asta s-a reflectat în activitatea specifică, atât din punct de vedere calitativ, cât și cantitativ. Din fericire, această situație nu și-a pus amprenta asupra componenței numerice a diviziei.

Astăzi, Divizia numără 45 de membri și există interesul specialiștilor și perspectiva de a fi crescut acest număr: 4 membri ai Academiei Române, 20 de membri titulari, 14 membri asociați și 7 colaboratori.

Din nefericire, o serie de membri ne-au părăsit:

Acad. Dan Dascălu (d. 10.02.2021), membru titular al Academiei Române în cadrul Secției de Știința și Tehnologia Informației, o perioadă Președinte al Secției, cercetător marcant în domeniul electronicii și al nanotehnologiei, a adus contribuții deosebite la dezvoltarea școlii românești de dispozitive electronice și microelectronică, cu deosebire în domeniul microundelor. El a fondat în 1991 ceea ce astăzi este cunoscut drept *Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare în Microtehnologii - IMT* (1996). Începând cu anul 2016 și-a exprimat dorința de a se implica mai activ în domeniul istoriei electronicii, astfel că, începând cu anul 2018, a fost luat în evidență ca membru deplin al Diviziei.

Cu tristețe trebuie să menționăm dispariția dintre noi a prof. univ. dr. ing. Nicolae Leonăchescu (d. 4.08.2019), D.H.C. al Universității din Craiova, fondator și președinte-executiv

(1972-1992) al Societății Cultural-Științifice *Stroești-Argeș*. Cu o bogată activitate în domeniul termotehnicii, mulți ani președinte al Societății Române a Termotehnicienilor și redactor-șef al revistei *Termotehnica*, el a fost și un asiduu promotor al istoriei locale și al istoriei tehnicii. De la dumnealui vor rămâne pentru viitor lucrarea *Premise istorice ale tehnicii moderne românești*, precum și contribuțiile aduse la apariția și publicarea primelor volume din lucrarea *Ingineri români. Dicționar enciclopedic*.

Istoricul Tudor Vasile (d. 29.07.2018), a desfășurat o deosebită activitate de cercetare istorică în domeniul aviației românești. A publicat lucrări despre Bâzu Cantacuzino, Alexandru Șerbănescu, Aurel Vlaicu, Traian Vuia și numeroase alte personalități din domeniul aviației românești.

Creșterea numărului de membri denotă un interes crescut din partea specialiștilor de a se implica în plăcuta activitate de promovare, din punct de vedere istoric, a realizărilor tehnice și personalităților românești.

Se impune să menționăm două evenimente marcante ce au implicat membrii Diviziei noastre:

1. Dl. prof. Nicolae Noica a fost ales membru de onoare al Secției de Științe Tehnice, la 27 septembrie 2019;
2. Dl. prof. univ. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu a fost, de asemenea, ales membru de onoare al Secției de Științe Tehnice, la 13 decembrie 2021.

B. Activitatea de cercetare în cadrul DIT-CRIFST

Ca urmare a suspendării activităților ce presupuneau contact direct, în perioada 2020-2021 nu au fost realizate nici una dintre sesiunile planificate (anexa 3). Aceste sesiuni on-site nu au fost înlocuite cu sesiuni on-line în special datorită lipsei de experiență în ceea ce privește o astfel de organizare, dar și faptului că sunt implicați mai mulți factori: necesitatea unui suport hardware suplimentar, necesitatea unor aplicații informatice dedicate, lipsa încrederii în obținerea unor rezultate notabile etc.

Singura excepție o reprezintă o serie de întâlniri on-line organizate în cadrul DLMFS-GCI, la care a participat un membru DIT – dl. Mihalcea Adrian.

Pe parcursul primilor doi ani au fost prezentate circa 50 de lucrări în cadrul a 6 sesiuni DIT, două sesiuni plenare CRIFST, o sesiune CRIFST-Brașov și o serie de prezentări ale d-lui Dan Antoniu, la Mall Vitan. Lista acestor lucrări poate fi consultată în Anexa 2.

O parte dintre sesiunile DIT-CRIFST au avut caracter tematic:

1. *Hermann Oberth – O istorie a rachetelor în România* (20 mai 2019)

Sesiunea a fost gazdă unor prezentatori din principalele zone unde se desfășoară activități de cercetare în domeniul aeronautic: Agenția Spațială Română, Academia Națională Tehnică, Facultatea de Aeronautică, etc.

Cu această ocazie a fost organizată o miniexpoziție cu sprijinul Fundației Bartoc.

2. *Istoria transportului public în România* (26 septembrie 2019)

Sesiunea a fost gazdă unor prezentatori proveniți de la Facultatea de transporturi a Universității Politehnica, METROU S.A., STB S.A.,

Sesiuni externe

Membrii Diviziei de Istoria Tehnicii au participat și la alte evenimente, organizate în colaborare sau la care au fost invitați.

O foarte bogată activitate este desfășurată sub coordonarea unui membru al DIT, dl. prof.univ. dr.ing Andrei Vasilescu, membru fondator și co-organizator al *Seminarului „Aspecte din Istoria Mecanicii”*:

- *A 65-a manifestare, cu titlul „Istoria tehnicii în România – mecanică și vibrații (volum editat de Academia Română). Discuții”, 22 noiembrie 2018, Universitatea Politehnica din București,*
- *A 66-a manifestare, cu titlul „Un mare savant al Revoluției Franceze: Gaspard Monge”, 13 decembrie 2018, Facultatea de Utilaj Tehnologic din București,*

- A 67-a manifestare, cu titlul „Albert Einstein”, martie 2019, Facultatea de Utilaj Tehnologic din București,
- A 68-a manifestare, 18 aprilie 2019, Ploiești, cu lucrările:
 - „James Clerk Maxwell (1831-1879) un reformator al fizicii”,
 - „Aspecte privind construcțiile civile de acum 500 de ani, în concepția lui Leonardo da Vinci”,
 - „Matematicianul Gheorghe Vrînceanu (1901-1979), un model pentru copiii de la țară”.
- A 69-a manifestare, cu titlul „Prof. Dorin Pavel (1900-1979), părintele energiei românești”, 9 mai 2019, UPB,
- A 70-a manifestare, cu titlurile „Andrei Tr. Ripianu (1919-2008) – o viață dedicată mecanicii teoretice și aplicate”, respectiv „Traian Tr. Lalescu (1882-1929) – matematicianul inginer, creator de școală politehnică”, 10 oct 2019, Ploiești.

De asemenea, unii dintre membrii DIT activează în domeniul electrotehnicii. Și în acest domeniu funcționează o structură similară – *Seminarul de Istorie a Electrotehnicii Românești*, care a ajuns la ediția a IX-a. Acesta s-a desfășurat la Institutul Național de C&D pentru Inginerie Electrică (ICPE-CA) (3 octombrie 2019) și la el au participat, în conducere sau cu lucrări, mai mulți membri ai Diviziei noastre:

- *Istoria primelor xerofoare românești*, Prof. Dr. Ing. Florin Teodor Tănăsescu, Președinte Comitetul Electrotehnic Român
- *Centenarul electronicii românești*, Dr. Ing. Nona Millea
- *Nicolae Caranfil – Managerul perfect*, Dr. Ing. Ioniță Dăescu
- *Asupra unui articol al profesorului Victor Vîlcovici în Revista fundațiilor regale*, Dr. Ing. Mircea Ignat, Cercetător științific grad I, INCDIE ICPE-CA

La același eveniment s-a desfășurat și o *Masa rotundă „Personalități ale ingineriei electrice între cele două războaie mondiale”* moderată de dr.ing. Mircea Ignat.

- *Masa rotundă „Eficiență energetică în sectorul energiei din România”, organizată de Institutul Național Român pentru Studiul în Domeniul Energiei Amenajării și Folosirii Surselor de Energie (IRE), 27.06.2019.*

La acest eveniment dl. dr.ing. Ioniță Dăescu a susținut prezentarea „*Eficiența energetică în sectorul energetic din România. Începuturile*”.

- *Simpozionul „Semicentenarul cercetării românești în micro-nanoelectronică și perspectiva de evoluție a domeniului”, organizat de Academia Română, 19 septembrie 2019, Aula Bibliotecii Academiei Române*

Un eveniment ce a suscitat numeroase dezbateri, la care dr. ing. Marius Bâzu a susținut prezentarea „*ICCE, un institut național 'avant la lettre'*”.

În domeniul construcții-design, doamna dr. arh. Sidonia Teodorescu a desfășurat o intensă activitate expozițională și a susținut numeroase expuneri:

- 3-19 sept. 2019, *Expoziția 7 Jewish Pioneers of Modern Architecture in Romania, The Architect's House, Jaffa, Tel Aviv, Israel*, expoziție organizată de UAR și ICR Tel Aviv.
- *Expoziția B:MAD (București: Modernism Art Deco)*, 24 noiembrie – 5 decembrie 2018, la Palatul Telefoanelor, pe Calea Victoriei 35, organizată de Asociația Igloo Habitat & Architecture.
- 13 dec. 2018 – *Proiectul cultural „100 de ani de arhitectură în România” – Expoziția „Cartierul evreiesc din București. Pionierii locuinței moderne în perioada interbelică”* – sediul Uniunii Arhitecților din România.
- *125 ani – arhitect IANCU ATANASESCU, arhitectul monumentelor istorice din Oltenia*, în cadrul Simpozionului „*Cunoașterea și promovarea vieții și activității profesionale a*

arhitectului Iancu Atanasescu la omagierea zilei sale de naștere – 125 ani” organizat de UAR Filiala Euroregională Sud-Vest Oltenia, 13.04.2019, Universitatea din Craiova.

- *Evocarea arhitectului Jean Monda (1900-1987)* la Simpozionul Internațional „*Monumentul – Tradiție și Viitor*”, organizat de Muzeul Municipal Iași - a XXI-a ediție, 3-6 octombrie 2019
- *Jean Monda (Ploiești 22.01.1900 – București, 11.09.1987)*, la Conferința științifică internațională „*Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine*”, Chișinău, 23-24 septembrie 2019,
- *Jean Monda, imobile de raport în București, 1925-1940*, la *Al VIII-lea Simpozion „Petre Oprea” de istoria artei românești*”, 28 iunie 2019, organizat de Asociația Istoria Artei, la Muzeul „Vasile Grigore – pictor și colecționar”.

O activitate deosebită este cea desfășurată de dl. Alexandru Bartoc prin intermediul Fundației Culturale Bartoc:

- 2018, Amplasarea efigiei exploratorului Iuliu Popper la Muzeul Numismatic din Buenos Aires.
- 30 Aug. 2019, Oferirea Trofeului „*Hermann Oberth*” la Campionatul European de Rachetomodele Buzău
- 23 Apr. 2020, Placă „100 de ani CFRNA” amplasată pe Obeliscul CFRNA – Aeroport Băneasa, precum și alte 3 replici la Muzeul Recordurilor Românești, Space Museum Washington și Muzeul Aviației - Le Bourget – Paris
- 17 iun 2020, Bust Aurel Vlaicu la Aeroclubul „Aurel Vlaicu” Clinceni
- 6 aug 2020, Placa „100 de ani Centrul Medical Aeronautic”
- 17 dec 2020, Placa „100 de ani de la fondare Aeroclubului Regal Român”
- 23 iulie 2021, un eveniment cu larg ecou a fost inițiat la Academia Română cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la descoperirea pancreinei (insulinei) de către savantul Nicolae Paulescu, cu ocazia acestuia fiind amplasat un basorelief al medicului și fiind oferită medalia „100 de ani de la descoperirea insulinei – 1921” și lansat plicul și ștampila aniversară „100 de ani de la descoperirea insulinei - 1921”.

De asemenea, dl. Alexandru Bartoc a desfășurat numeroase inițiative și activități în vederea recunoașterii Eroilor Neamului, dintre care spicuiem: Medalia „200 de ani de la Proclamația lui Tudor Vladimirescu de la Padeș” și acțiunea îndelungată de consolidare a „Crucii Eroilor Neamului” (Caraiman) încheiată în 2020.

Mai merită menționată încă o conferință la care s-a participat (fără lucrare) ce ar putea deschide noi oportunități de manifestare pentru perioada următoare:

- *CISO 2019 – Congresul cu participare internațională „80 de ani de la apariția Psihologiei Consonantistice – Ștefan Odobleja”*, organizat la *Drobeta Turnu-Severin*, 11-13 octombrie 2019
- *CISO 2021 – Conferința Internațională „Dr. Ștefan Odobleja”, ediția a XIV-a, serie nouă, Drobeta-Turnu Severin*, 8–10 octombrie 2021

În acest an este prevăzut a se desfășura alte două evenimente dedicate lui Ștefan Odobleja: pe 18 iunie la Muzeul Național Tehnic „Dimitrie Leonida” și *CISO 2022* în octombrie la Turnu Severin.

Un alt eveniment la care participat un membru al diviziei a fost dedicat academicianului Alexandru Timotin, profesor de electrotehnică, autor al unei fundamentale bibliografii în domeniu, creator de școală, și s-a desfășurat la Biblioteca Academiei Române în data de 4 noiembrie 2019. Cuvântul de deschidere a fost susținut de prof. univ. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu, unul dintre discipolii săi, membru al diviziei noastre.

C. Activitatea de cercetare și promovare publicistică

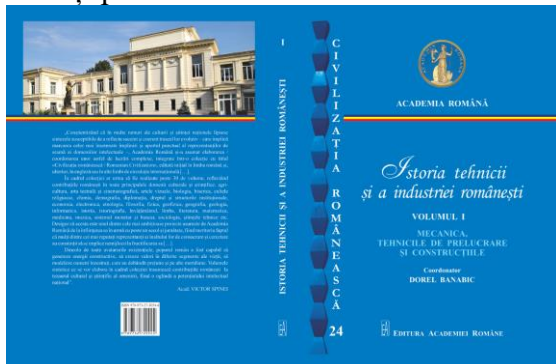
Membrii Diviziei de Istoria Tehnicii au publicat lucrări specifice în publicațiile periodice CRIFST: NOEMA, astfel:

	NOEMA 2018	
1.	<i>Gorun Manolescu, date despre fapte</i> – Dănuț Puiu Șerban	
2.	<i>Un secol de electronică în România. Repere</i> – Nona Millea, Ion Constantinescu	
3.	<i>Industria românească de aviație la mijlocul anilor 1980</i> - Virgil Stanciu, Viorel Gheorghe	
4.	Nona Millea (Coordonator), <i>Electronica românească. O istorie trăită</i> , Vol. 4, 2018 – Dănuț Puiu Șerban (recenzie)	
5.	Valeriu Avram, Alexandru Armă, <i>Aeronautica română în războiul de întregire națională (1916-1919)</i> , 2018 – Dănuț Puiu Șerban (recenzie)	
6.	Dorel Banabic (Coordonator), <i>Ingineri români. Dicționar enciclopedic. Vol. 2</i> , 2018 – Dănuț Puiu Șerban (recenzie)	
	NOEMA 2019	
7.	<i>O contribuție la teoria silogismului</i> – Adrian Mihalcea	
8.	<i>Reflectând asupra trecutului – privind spre viitor: de la ocaua lui Cuza la constanta lui Planck</i> – Adriana Vâlcu	
9.	<i>155 de ani de la înființarea „Școlii de Ponți și Șosele, Mine și Arhitectură” din București</i> – George M. Croitoru	
10.	<i>Două premiere la nivel european ale tehnicii românești în construcții din perioada antebelică: introducerea prefabricării la construcții din beton armat și execuția primului pod metalic cu o traiectorie în unghi plan orizontal</i> – George M. Croitoru	
11.	<i>Dimitrie Văsescu – 110 ani de la moartea inventatorului ieșean</i> – Teodora-Camelia Cristofor, Octavian Baltag	
12.	<i>Un pionier al electronicii românești: generalul Grigore Georgescu</i> – Marius Bâzu, Florian Ungur	
13.	<i>Ploi artificiale în anul de secetă 1942 (realizate sub control oficial) (1942)</i> – Ștefania Mărăcineanu (Dănuț Șerban)	
14.	<i>Un secol de electronică în România (II): Electronica profesională</i> – Nona Millea, Ion Constantinescu	
15.	<i>Learning from the past: 50 years of research in microelectronics in Romania</i> – Acad. Dan Dascălu	
	NOEMA 2020	
16.	<i>105 ani de la publicarea în România a primului tratat de calcul pentru elementele de beton armat</i> – George M. Croitoru	
17.	<i>Care de reportaj pentru televiziunea în culori sistem PAL, realizate la Radioteleviziunea Română</i> – Georgeta Bătuică	
18.	<i>Moore's law and beyond – continuity and innovation in micro-and nano-electronics (Perspective of two different generations)</i> – Mihai Brezeanu, Dan Dascălu	
19.	<i>Timbrul poștal – rosturi istorice</i> – Caius Lăzărescu	
20.	<i>Un secol de la primul zbor internațional transcontinental din lume pentru pasageri, marfă și poștă</i> – Dan Alexandru Bartoc	
	NOEMA 2021 - nimic	
	Studii și Comunicări/DIS 2021	
21.	<i>Departamentul TMR (1962), locul unde s-a născut Robotica Industrială Românească</i> – Florian Ion Petrescu	

Odată cu reorganizarea revistei NOESIS, principala revistă CRIFST, Divizia de Istoria Tehnicii a delegat în cadrul redacției doi membri: dr. ing. George Croitoru și ing. Mihai Palfi.

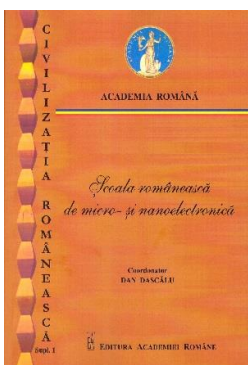
Ar mai trebui reținută pregătirea revistelor NOEMA pentru publicarea acestora în format digital pdf pe pagina "Proeuropeana, Biblioteca Digitală a Publicațiilor Virtuale", gestionată de cIMeC – Institutul Național al Patrimoniului. Există intenția de a revizui formatele publicate și de a completa cele două numere lipsă.

În afară de publicarea în periodicele proprii (CRIFST), membrii DIT au depus efortul de a edita și publica volume tematice.

Istoria tehnicii și industriei românești. (2 volume)

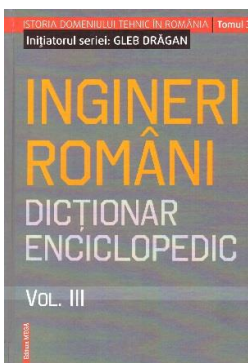
Colectiv coordonat de acad. Dorel Banabic.
Seria „Civilizația românească”, Editura Academiei Române, 576+556 pagini
(printre autori: Florin Teodor Tănăsescu, Dumitru-Dorin Prunariu, Mihai Mihăiță, Dan Antoniu, Nicu Dumitrache, Dănuț Puiu Șerban)

Școala românească de micro- și nanoelectronică

Dan Dascălu, Gheorghe Pascovici, Marius Bâzu, Andreas Wild, și alți 17 colaboratori.
Seria „Civilizația românească”, Editura Academiei Române, 344 pagini

Apărut ca un supliment în seria Civilizația românească, volumul prezintă o parte din rodul activității a circa 2-3 generații de ingineri electroniști care au contribuit la dezvoltarea industriei românești de semiconductori și care astăzi încearcă să păstreze o poziție în acest domeniu atât de rapid evolutiv.

Ingineri români. Dicționar enciclopedic, vol. II (2018), III (2019), IV (2020)

Colectiv coordonat de acad. Dorel Banabic, acad. Viorel Bădescu, prof. dr. ing. Nicolae Leonăchescu, dr. Valentin Marin.
Editura MEGA, Cluj

Ajunsă la vol.4, seria s-a bucurat de contribuția unor membri DIT: dr.ing. Nona Millea, prof.dr.ing. Nicolae Leonăchescu, dr.ing. Ioniță Dăescu, col.(r) dr. ing. Anton Muraru, prof. Maria Trandafir, prof. dr. ing. Andrei Vasilescu, prof. dr. ing. Dănuț-Ionel Văireanu, prof. dr. ing. Octavian Baltag.

Un secol de electronică în România

Nona Millea, Ion Constantinescu,
Editura Academiei Române, București, 2021, 512 pagini
O reorganizare și simplificare a unei serii mai ample: *Electronica românească. O istorie trăită*, apărută la Editura AGIR de-a lungul mai multor ani. După ce deschide volumul cu imaginea câtorva înaintași (Hurmuzescu, Karpen, Maior) descrie industria efectivă: bunurile de larg consum, electronica profesională, electronica aplicată, telecomunicațiile civile și militare, tehnica de calcul și automatizare, componentele electronice, și încheie cu învățământul din domeniul electronic.

Electronica românească. O istorie trăită, vol.5, Componente electronice - partea I și partea a II-a

Nona Millea, Editura AGIR, București, 2021, 575 & 556 pagini

Momente din istoria electrotehnicii românești în anii Centenarului Marii Uniri, 1918-2018

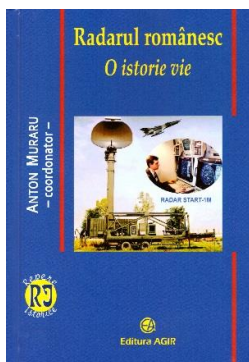
Florin Teodor Tănăsescu, Valeriu Stanciu,
Seria „Repere istorice”, Editura AGIR, București, 2018, 484 pagini

După o analiză scurtă a industriei electrotehnice românești (65 pagini), autorii dezvoltă, pe următoarele 100 de pagini, un inventar al obiectivelor economice din domeniu realizate în perioada 1945-1990. În cea de a doua jumătate a volumului privirea se oprește pe ce a reprezentat ICPE, institutul de cercetări din domeniu, în economia românească.

Din galeria marilor personalități. Oameni, vieți, fapte – vol.III

Florin Teodor Tănăsescu, Alexandru Mihai Morega, Ion Potârniche,
Constantin Răduți, Editura AGIR, București, 2019, 257 pagini

Radarul românesc. O istorie vie

Colectiv de 50 de autori și colaboratori, coordonat de col.(r) dr.ing. Anton Muraru.

Seria „Repere istorice”, Editura AGIR, 572 pagini

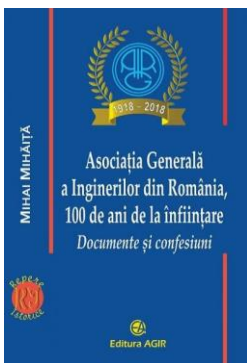
Volumul este prima apariție în literatura românească a unei cărți ce tratează istoria radarului, sub aspect tehnic, în România.

O siglă a Academiei Române - CRIFST marchează faptul că acest volum este rezultatul eforturilor unui membru al Diviziei de Istoria Tehnicii în direcția promovării inteligenței românești în domeniul tehnicii.

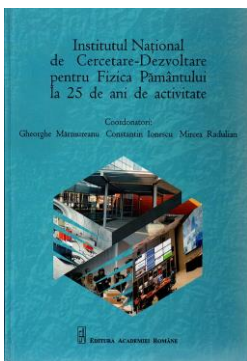

Curtea de conturi și lucrările publice controlate de aceasta, la 155 de ani

Nicolae Șt. Noica, Editura Vreamea, București, 2019, 209 pagini

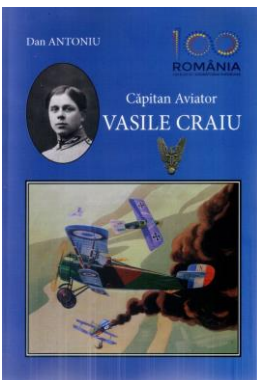
Asociația Generală a Inginerilor din România, la 100 de ani de la înființare
Mihai Mihăița, Editura AGIR, București, 2018, 136 pagini

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizica Pământului la 25 ani de la înființare

Editura Academiei, 2020

Capitolul "Hazard și risc seismic în România", la care a contribuit dr. ing. Florin Ștefan Bălan, membru DIT-CRIFST

Căpitan aviator Vasile Craiu

Dan Antoniu, Editura Măiastra, București, 2018, 184 pagini

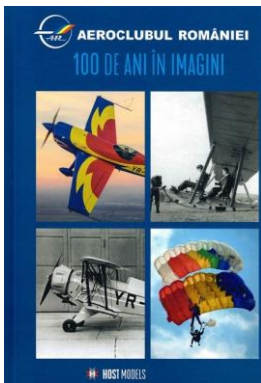
Avioane Germane în România - Messerschmitt BF 109 E-3/E-4/E-7

Dan Antoniu, Horia Stoica, Vasile Radu, Editura HOST Models – Brașov, Ediție bilingvă, 2018, 159 pagini

Avioane Franceze în România – Bloch M.B. 210

Dan Antoniu, Horia Stoica, Vasile Radu, Editura HOST Models – Brașov, Ediție bilingvă, 2019, 95 pagini

Aeroclubul României. 100 de ani în imagini

Dan Antoniu, Horia Stoica, George Rotaru, Editura HOST Models – Braşov, 2020, 384 pagini

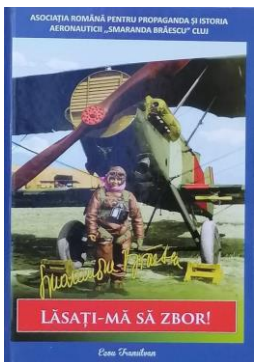
Aviația română în Al Doilea Război Mondial. Campania 1913

Dan Antoniu, Horia Stoica, 2021, 100 pagini

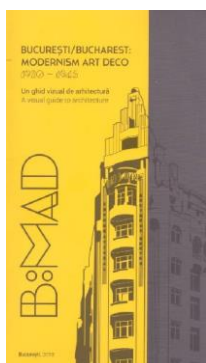
Industria Aeronautică Română – IAR, 1925-1948

Dan Antoniu, Horia Stoica, Editura HOST Models – Braşov, 2020, 255 pagini

Smaranda Brăescu. Lăsați-mă să zbor.

Dan Antoniu, Editura Ecou Transilvan, 2021

B:MAD, București/ Bucharest Modernism Art Deco 1920-1945, Un ghid vizual de arhitectură/ A visual guide to architecture

Editat de: Asociația Igloo Habitat & Architecture, București, 2018

Proiect finanțat de Ministerul Culturii și Identității Naționale, realizat în parteneriat cu Primăria Capitalei și Expo Arte - Centrul Cultural,

Board editorial: Bruno Andreșoiu, Adrian Ciocăzanu;

Cuvânt înainte: Dragoș Dogaru,

Introducere: Mihaela Criticos,

Texte: Mihaela Criticos, Sidonia Teodorescu

De asemenea, în cadrul sesiunilor DIT au fost lansate sau prezentate o serie de volume:

1. *Generalul Nicolae Petrescu, o viață dedicată țării și carierei de militar - scurtă biografie*, autori: *Nedea Cătălin și Olimpia Moise*, 2017, Editgraph, Buzău, ISBN 978-606-663-482-3 – prezentată la sesiunea DIT din 26 septembrie 2018, în prezența urmașilor generalului Nicolae Petrescu.
2. *Omnibuz, tramvai, troleibuz. Transportul public electric în Sibiu și în România*, autor: *ing. Marcel Stancu*, 2019, Editura Honterus, Sibiu, ISBN 9786060080220, lansată la sesiunea dedicată Transportului public în comun.

Unele lucrări au apărut și în alte publicații periodice. Este cazul a trei lucrări ale doamnei dr. arh. Sidonia Teodorescu:

- *Nume mai puțin cunoscute ale arhitecturii interbelice românești*, în *Monumentul. XX. Partea I*, volum al *Simpozionului internațional „Monumentul-Tradiție și viitor”*, ediția a XX-a, 2018, Iași, Edit. Doxologia, Iași, 2019, pp.285-303.
- *Arhitecți interbelici români mai puțin cunoscuți*, în *Arta / Seria Arte vizuale*, Chișinău, Institutul Patrimoniului Cultural, Academia de Științe a Moldovei, Serie nouă. Vol. XXVIII, nr. 1, 2019, pp. 140-145.
- *S.O.S. Culele Olteniei!*, în *BIUAR (Buletinul Informativ al Uniunii Arhitecților din România)*, 2018 – pp. 34-41.

Dovada că activitatea publicistică a fost meritorie rezultă din seria de premii importante ce au fost acordate publicațiilor având ca autori membri ai Diviziei de Istoria Tehnicii:

1. Premiul ”*Petre Sergescu*” al Academiei Române pe anul 2018, pentru istoria științelor și tehnicii, a fost acordat lucrării *Electronica românească, o istorie trăită - Vol. IV*, coordonator dr.ing. Nonea Millea, Ed. AGIR, Bucuresti, 2018.
2. Premiul AGIR la secțiunea ”*Ingineria construcțiilor de mașini*”, pentru cele mai valoroase lucrări ingineresti din anul 2019 (a XXVI-a ediție a premiilor AGIR - 18 septembrie 2020), a fost acordat lucrării *Radarul românesc. O istorie vie*, Col. (r) dr. ing. Anton Muraru, Ed. AGIR, Bucuresti, 2019.
3. Premiul ”*Petre Sergescu*” al Academiei Române pe anul 2019, pentru istoria științelor și tehnicii, a fost acordat lucrării *Radarul românesc. O istorie vie*, coordonator col. (r) dr. ing. Anton Muraru, Ed. AGIR, Bucuresti, 2019.
4. Premiul ”*Martin Bercovici*” (septembrie 2020), decernat de Academia Oamenilor de Știință din România (AOSR) pentru anul 2018, în cadrul *Secțiunii Științe Tehnice*, pentru cartea ”*Inițiere în Cercetarea Științifică*”, apărută la Editura Electra în anul 2018, autor: dr. ing. Mircea Ignat, coordonatorul Centrului Alexandru Proca pentru Inițierea Tinerilor în Cercetarea Științifică din cadrul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Inginerie Electrică ICPE-CA, membru DIT.

Evenimentele organizate de Divizia de Istoria Tehnicii au beneficiat de promovare publică:

- pe site-ul Academiei Române;
 - pe site-ul CRIFST și NOEMA;
 - pe site-ul „*Interviuri cu Nini Vasilescu*”,
- sau au fost preluate în media (agenții de știri, ziare online, posturi TV etc).

D. Reprezentare internațională

În acești ultimi ani, o serie de membri DIT-CRIFST ne-au reprezentat la nivel internațional.

a. Un eveniment deosebit, cu ecouri internaționale, l-a reprezentat împlinirea a 40 de ani de la ieșirea în spațiu a cosmonautului Dumitru Prunariu, membru de onoare al Academiei Române, membru al Diviziei de Istoria Tehnicii. În 14 mai a.c. presa românească și

internațională a comentat evenimentul și a publicat interviuri cu cosmonautul român. Televiziunea Română a ales să marcheze acest moment extrem de important pentru istoria contemporană a țării noastre printr-o Gală dedicată chiar celui care a făcut posibilă intrarea României în grupul restrâns al statelor care au reușit să trimită, cu succes, oameni în spațiu. Printre invitații cosmonautului Dumitru Prunariu, președintele de onoare al Agenției Spațiale Române, s-au regăsit personalități din țară, din străinătate, chiar și din spațiul cosmic. A doua zi, pe 15 mai a.c., la Muzeul Militar Național, în prezența lui Dumitru Prunariu și a directorului muzeului, locotenent-colonel Radu Riti, a fost vernisată *Expoziția "Dumitru Prunariu - primul român în Cosmos"*. În aceeași perioadă, Institutul Cultural Român de la Budapesta a transmis un interviu acordat în exclusivitate de către cosmonautul român Dumitru-Dorin Prunariu. Un proiect generos a fost inițiat cu această ocazie: casa în care a copilărit Dorin Prunariu, din localitatea Groși (jud. Timiș), va fi preluată de Consiliul Județean Timiș în scopul realizării unui punct muzeal, a unei tabere de copii și, eventual, a unui planetarium sau a unui mic observator astronomic.

b. La a II-a ediție a Conferinței științifice internaționale (virtuală), "Patrimoniul cultural de ieri: implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine" dedicată Zilelor europene ale Patrimoniului, organizată la Chișinău în perioada 22-23 septembrie 2020, a participat conf. univ. dr. arh. Sidonia Teodorescu cu lucrarea "*Arhitectul Jean Burcuș*" (1896–1987).

c. Prof. univ. dr. Octavian Baltag, a prezidat una dintre secțiunile celui de Al 12-lea Workshop Internațional de Compatibilitate Electromagnetica – CEM 2020 (3-5 Noiembrie 2020, Sinaia, online), unde a prezentat și lucrarea "*Bioelectromagnetics – interactions*".

d. De asemenea, a publicat, în revista "*Tehnocopia*", (Revistă științifico-didactică cu statut de publicație științifică de profil pedagogie, tehnică, Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, Rep. Moldova) (1857-4904), an XXII, nr.23/2020, secțiunea *File din istoria tehnicii și tehnologiei*, lucrarea "*Procopiu - pionier român al aplicării detecției magnetice în medicina militară*" (pp. 60-70). În aceeași revistă (pp. 34-44) a mai publicat, în coautorat, lucrarea "*Inginer Dimitrie VĂSESCU - autorul primului automobil cu abur de concepție românească*".

e. În *Current Journal of Applied Science and Technology*, Volume 40 [2021, Issue 16], dl. Octavian Baltag a publicat și lucrarea, "*History of Plasma Display Reflected by Patents*", pp. 68-81.

f. Anul acesta (14-16 iunie 2021), Federația Internațională a Betonului (fib - The International Federation for Structural Concrete), la care sunt afiliate și 3 universități românești – UTCB, UNITBV și UPT, a organizat la Lisabona-Portugalia Simpozionul "Concrete Structures: New Trends for Eco-Efficiency and Performance". La acest simpozion a participat dr. ing. George Croitoru cu lucrarea "*Precast solutions used for the first type of reinforced concrete grain silos built in Romania*" (*Soluții prefabricate utilizate pentru primul tip de silozuri din beton armat construite în România*) în care prezintă silozurile construite de Anghel Saligny la Constanța, Galați și Brăila.

g. La 28 august a.c., pe aerodromul din Stănești, s-a desfășurat unul dintre cele mai mari evenimente aviatice organizate în ultima perioadă – Gorj Aero Show, cu ecouri la nivel internațional în rândul pasionaților. Expoziția realizată cu această ocazie de comunitatea "Târgu Jiu Odinioară" a prezentat o expoziție de fotografie veche având ca tematică istoria aviației în județul Gorj, beneficiind de sprijinul deosebit al lui Dan Antoniu, membru DIT, o autoritate în domeniul aviatic. Cea mai mare parte a fotografiilor expuse cu această ocazie, provin din arhiva acestuia.

h. Acțiunile desfășurate de Alexandru Bartoc în plan extern, prin intermediul Fundației Aculturale Bartoc, au fost deja menționate anterior.

E. Activități de colaborare

Salutăm activitățile ce au fost organizate în această perioadă de către celelalte structuri CRIFST (divizii și filiale) și a existat o participare, virtuală sau fizică, la acestea.

Una dintre cele mai interesante acțiuni a fost organizată de către Grupul de Cercetări Interdisciplinare (GCI) – o vizită la centrul ELI-NP de la Măgurele. Cu această ocazie au fost audiate prezentările susținute de specialiștii Centrului și de conducerea acestuia: dr. Călin A. Ur – director de proiect, și prof. dr. Kazuo A. Tanaka – director științific. Din partea DIT-CRIFST a fost oferit domnului prof. dr. Kazuo A. Tanaka un exemplar al volumului *"Lumina polarizată și aplicațiile ei în știință și tehnică"* (1956) având ca autor pe Ion Agârbiceanu, șeful echipei ce a realizat primul laser românesc.

De asemenea, dorim să menționăm activitatea d-lui dr. ing. Mircea Ignat, coordonatorul Centrului „Alexandru Proca” pentru Inițierea în Cercetarea Științifică a Tinerilor (CICST), care a organizat *Sesiunea de istoria și filosofia științei*. În acești doi ani au avut loc ediția a II-a - pe 10 iulie 2020, și ediția a III-a - pe 23 iunie 2021, la sediul INCDIE ICPE-CA. De asemenea, organizează și *Sesiunea de comunicări științifice a tinerilor olimpici*. (ediția a VII-a – 10 iulie 2020, ediția a VIII-a – 28 mai 2021) și *Dialogurile Centrului "Alexandru Proca" – Evocarea academicienilor Alexandru Timotin și Andrei Țugulea* (19 martie 2021). Cu un colectiv redacțional din care fac parte o serie de membri DIT: prof. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu – editor șef onorific, dr. ing. Mircea Ignat – editor șef, dr. ing. Ioniță Dăescu – membru în comitetul științific, a fost editată *"Revista de istorie a electrotehnicii românești"*, vol. VI, nr.1-2/2020.

Reținem mulțumirile pe care le aduce Romfilatelia celor care au sprijinit introducerea în circulație, vineri 2 iulie 2021, a emisiunii de mărci poștale „*Ion D. Berindei, 150 de ani de la naștere*” (LP #2329), dedicată unuia dintre marii arhitecți ai României, autor al unor edificii care reprezintă și azi adevărate podoabe ale patrimoniului construit din țara noastră. Printre colaboratori, alături de instituții (Academia Română, Biblioteca Academiei Române, Institutul Național al Patrimoniului, Muzeul Național „George Enescu”, Muzeul Municipiului București și Fundația Europeană Titulescu) s-a numărat și conf. univ. dr. Sidonia Teodorescu, membru DIT, ce a acordat sprijin documentar.

De asemenea, dna. conf. univ. dr. arh. Sidonia Teodorescu a participat și la proiectul cultural inițiat de Filiala Sibiu-Vâlcea a Ordinului Arhitecților din România „*Identitate: arhitecți pentru Cartierul Arhitecților*”, acordând sprijin documentar și fotografic la realizarea fișelor arh. Ion D. Berindey și Virginia Andreescu-Haret.

În acești doi ani, dna. Sidonia Teodorescu a publicat articole cu caracter istoric în „Buletinul informativ al Uniunii Arhitecților din România” sau alte reviste de profil:

- *"Virginia Andreescu-Haret, prima femeie care a profesat arhitectura în România"*, în BIUAR, Sucursala UAR Sibiu, iunie 2021, pp. 40-56.
- *"Arhitectul Nicolae Georgescu (1892-1987)"* în BIUAR, nr.2-3/2020 (iulie-decembrie), pp.104-109
- *"Arhitectul Jean Burcuș (1896–1987)"*, în: *Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine*. Ediția 2, 22-23 septembrie 2020, Chișinău. Iași – Chișinău: 2020, pp. 128-137.
- *"Evocarea arhitectului Jean Monda (1900-1987)"*, în *Monumentul XXI - volum al simpozionului Monumentul – tradiție și viitor*, ediția a XXI-a, Iași, 2019, Edit. Doxologia, 2020.

"O pagină din istoria învățământului în construcții în România" este lucrarea prezentată de prof. univ. dr. ing. Nicolae Noica, coautor membru DIT, la *Simpozionul de istoria învățământului și științelor tehnice*, ediția 2020, desfășurat în 20 noiembrie de către Universitatea Tehnică "Gheorghe Asachi" din Iași, împreună cu Filiala Iași a Academiei Române, Filiala Iași a Academiei de Științe Tehnice din România, Filiala Iași a Academiei Oamenilor de Știință din România și Primăria Municipiului Iași.

La Iași, la Palatul Culturii, Muzeul Științei și Tehnicii "Ștefan Procopiu" din cadrul Complexului Muzeal Național "Moldova" Iași, în parteneriat cu Asociația "Alliance of Educators for Science, Technology, Engineering, Mathematics and Informatics" - ESTEEM România și Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași - Facultatea de Fizică, au organizat o sesiune dedicată

marelui om de știință (17 ian 2020). Cu această ocazie, prof. univ. dr. Octavian Baltag, a susținut prezentarea ”*Ștefan Procopiu - Spirit inovator*”.

Tot la Iași, dl. Octavian Baltag a publicat lucrarea ”*File din istoricul televiziunii cu plasmă*” în *Buletinul Muzeului Științei și Tehnicii „Ștefan Procopiu” Iași*, nr. 14/2020 (1844-8534), la Secțiunea Istoria științei și tehnicii, pp.75-82. De menționat că dl. Octavian Baltag este și membru al redacției acestei publicații.

De asemenea, a fost coautor la lucrarea ”*The Use of Helmholtz Coils Designed for 50 Hz at Higher Frequencies*”, publicată în *Annals of the University of Craiova, Electrical Engineering series* (1842-4805), No. 44, Issue 1, 2020 (feb 2021).

București, 11 aprilie 2022